МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ АКАДЕМІЇ

ПРОФЕСІЙНЕ ЗРОСТАННЯ МОЛОДІ: ІДЕЇ, ТРАЄКТОРІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ 2026

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875
ББК 74.489.4
П 78

Рекомендовано до друку вченою радою гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (протокол № 2 від 25 лютого 2026 року)

Упорядники:

Циганюк Л. І., доктор філософії з музикознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства, інструментальної підготовки та методики музичної освіти Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Качуринець Л. В., кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри вокалу та диригентсько-хорових дисциплін Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Професійне зростання молоді: ідеї, траєкторії, перспективи : збірник наукових праць студентської молоді / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець. Хмельницький : ХГПА, 2026. Вип. V. 472 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

Топорівська Я. В. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музикознавства та методики музичного мистецтва, декан факультету мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

Зарицька А. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри музичного мистецтва факультету культури і мистецтв Волинського національного університету імені Лесі Українки

Відповідальність за висвітлений матеріал у публікаціях несуть автори цих публікацій.

©Циганюк Л.І., 2026
©Качуринець Л.В., 2026

ЗМІСТ

МИСТЕЦТВО

Дмитро Іщенко. Народна пісня як етнокультурний концепт в аспекті сучасної гуманітаристики…….. 7
Дарь'я Галагуз. Синергія традицій та інновацій у сучасному мистецькому просторі: педагогічні та виконавські аспекти…..... 14
Яна Юрчак. Використання графічної новели для осмислення війни в Україні……... 20
Ірина Глазунова. Унікальність творчої особистості Мирослава Скорика….. 24
Юлія Носаль, Людмила Щур. Фольклорні джерела творчості Володимира Івасюка та їх художньо-естетичне значення……..... 29
Діана Хрущ. Антологія сучасної української естради…….. 33
Марія Гнатів, Людмила Щур. Сучасні українські гурти в освітньому просторі школи: можливості та перспективи…….. 39
Тетяна Січкар. Сутність поліхудожнього виховання у структурі музично-педагогічної освіти……. 44
Олександра Фоменко. Інтеграція мистецтв як фактор розвитку творчої особистості майбутнього вчителя музичного мистецтва……... 51
Богдан Кріль, Людмила Щур. Гітара в шкільному музичному просторі як інструмент художнього виконання ……. 57
Катерина Фаїна, Людмила Щур. Українська естрадна пісня як засіб вокального виховання учнів…….. 62
Ксенія Драгомир. Музика як міст міжособистісної комунікації для дітей з аутизмом……. 66
Каріна Сніховська, Наталія Мельник. Body percussion як інноваційний інструмент у професійній діяльності фахівця з анімації……... 71

Богдан Шелевей, Михайло Качуринець. Феномен українського балету та педагогіки класичного танцю Тетяни Таякіної……... 78
Дмитро Волох. Еволюція циганського танцю: від етнічної традиції до сценічного мистецтва…… 85
Анастасія Телебан, Наталія Лупак. Сценічний образ в індійському класичному танці: символіка руху та жесту……..... 91
Олександра Довгань, Валентина Водяна. Використання принципів театральної драматургії у побудові хореографічного твору…….. 96
Маргарита Тімошкіна, Валентина Водяна. Акторська природа танцівника: поєднання хореографічної та театральної виразності……..... 103
Олена Стоколоса. Гендерні особливості невербальної комунікації в професійних хореографічних колективах: вплив на педагогічний процес та взаємодію учасників……... 109
Роксолана Виклюк, Людмила Щур. Фестивально-конкурсний рух як інструмент популяризації діяльності хореографічного колективу……..... 115
Каріна Боднарчук, Людмила Щур. Вплив балетмейстера-постановника на еволюцію народно-сценічної хореографії……... 119

ФОЛЬКЛОРНІ ДЖЕРЕЛА ТВОРЧОСТІ ВОЛОДИМИРА ІВАСЮКА ТА ЇХ ХУДОЖНЬО-ЕСТЕТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

Юлія НОСАЛЬ,
студентка IV курсу бакалаврату
спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка
Людмила ЩУР,
кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри
музикознавства та методики музичного мистецтва
Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка

У тезах досліджуються фольклорні джерела творчості Володимира Івасюка як важливий чинник формування його індивідуального композиторського стилю. Проаналізовано особливості використання українського народнопісенного мелосу, ладо-інтонаційних моделей та поетичних образів у пісенній спадщині митця. Визначено художньо-естетичне значення фольклорних елементів у контексті розвитку української естрадної музики другої половини XX століття. Наголошено на ролі творчості Володимира Івасюка у збереженні та модернізації національної музичної традиції.

Ключові слова: *Володимир Івасюк, фольклор, народна пісня, українська естрадна музика, мелос, художньо-естетичне значення, національна традиція.*

Творчість Володимира Івасюка є одним із найяскравіших феноменів української музичної культури другої половини XX століття. Його пісенна спадщина стала не лише мистецьким, а й культурно-історичним явищем, що відіграло важливу роль у формуванні національної свідомості та оновленні української естрадної музики. Визначальною рисою композиторського стилю

Івасюка є глибоке й органічне звернення до фольклорних джерел, які стали підґрунтям його художнього мислення та естетичних принципів.

Фольклор як основа творчості композитора виявляється у багатьох аспектах: мелодичному, ладо-гармонічному, ритмічному, образно-поетичному та світоглядному. Володимир Івасюк не копіював народні пісні безпосередньо, а творчо переосмислював їх, інтегруючи елементи традиційної музичної культури в сучасний естрадний контекст. Саме такий підхід забезпечив його творам одночасно національну впізнаваність і загальнолюдську привабливість.

Важливим чинником формування фольклорної основи творчості Івасюка стало його походження та життєве середовище. Композитор народився і виріс на Буковині – регіоні з багатими й різноманітними традиціями, де тісно переплелися українська, гуцульська та карпатська культурні стихії. З дитинства він був занурений у світ народної пісні, обрядової музики, інструментальних награвань, що зумовило його природне відчуття фольклорної інтонації та стилістики (Івасюк, 2009:18).

Особливо яскраво етнічні джерела проявляються в мелодиці пісень Володимира Івасюка. Для його творів характерна пісенна наспівність, близька до народної манери співу, з плавним розвитком мелодійної лінії та широким діапазоном. Композитор активно використовує ладові особливості, властиві українській народній музиці: натуральний мінор, дорійський і міксолідійський лади, змінність опорних звуків. Такі ладо-інтонаційні звороти створюють відчуття природності та щирості музичного висловлювання.

Ритмічна організація пісень Івасюка також має фольклорне підґрунтя. У багатьох композиціях простежуються риси притаманні народним танцям – коломийці, гуцулці, аркану. Водночас композитор поєднує ці риси з сучасними естрадними ритмами, досягаючи динамічності та емоційної виразності. Таке поєднання традиційного й новаторського сприяло оновленню української пісенної мови та її популярності серед молодіжної аудиторії.

Значну роль у основі творчості Володимира Івасюка відіграє поетичний компонент. Тексти його пісень тісно пов’язані з образною системою

української творчості. Центральне місце в них посідають символи природи – квіти, гори, ріки, зорі, ніч, місяць, які у народній традиції мають глибоке семантичне навантаження. Через ці образи композитор і поет передає теми кохання, туги, надії, вірності, духовної чистоти.

Показовим прикладом творчості Івасюка є пісня «Червона рута», що стала своєрідним музичним символом української естради. Образ червоної рути походить із народних вірувань та легенд, де ця міфічна квітка асоціюється з коханням та приносить щастя тому хто її знайде. У творчості митця цей образ набуває нового художнього звучання, зберігаючи при цьому фольклорну символіку. Подібний підхід простежується і в інших його піснях, де народні мотиви слугують основою для створення сучасних поетичних образів.

Художньо-естетичне значення етнічних джерел у творчості композитора полягає у формуванні цілісного національного стилю. Івасюк зумів показати, що українська народна музика має потужний потенціал для розвитку сучасних форм мистецтва. Його твори доводять, що фольклор не є архаїчним явищем, а живим джерелом творчого оновлення, здатним органічно поєднуватися з новими жанрами та стилями.

Особливої уваги заслуговує питання національної ідентичності у творчості Володимира Івасюка. У період, коли українська культура зазнавала ідеологічного тиску, його пісні стали формою культурного опору. Завдяки фольклорній основі вони зберігали український дух, мову та ментальність, не вступаючи у прямий конфлікт із офіційною культурною політикою. Це сприяло їх широкому розповсюдженню та глибокому емоційному впливу на слухачів.

Художні елементи у творчості Івасюка виконують також важливу естетичну функцію. Вони забезпечують гармонійність музичної форми, емоційну насиченість і щирість поетичного висловлювання. Народнопісенна інтонація, поєднана з авторською мелодикою, створює ефект близькості та довіри між виконавцем і слухачем, що є однією з причин довготривалої популярності його пісень (Корній, Сюта, 2011:620).

Вплив творчості Володимира Івасюка на подальший розвиток української музики є надзвичайно значущою. Його підхід до використання фольклору став орієнтиром для багатьох композиторів і виконавців, які прагнули поєднати національні традиції з сучасними музичними формами. Таким чином, народні джерела в його творчості мають не лише історико-культурне, а й перспективне значення.

Отже, фольклор у творчості Володимира Івасюка виступає як багатовимірне явище, що охоплює музичну мову, поетику, образну систему та світоглядні засади. Його художньо-естетичне значення полягає у збереженні й актуалізації національних традицій, формуванні сучасного українського пісенного стилю та утвердженні цінностей духовності й культурної самобутності. Саме завдяки глибокому зв'язку з народом творчість композитора й сьогодні залишається актуальною культурною спадщиною.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івасюк, В. М. (2009). Я ще не все тобі сказав… (М. Івасюк, упоряд.). Чернівці: Букрек.

2. Кияновська, Л. (2000). *Українська музична культура XX століття.* Львів: Сполом. 356.

3. Корній, Л. П., & Сюта, Б. О. (2011). *Історія української музичної культури.* Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського. 736.

4. Сухомлинов, О. (2010). Володимир Івасюк і становлення нової української пісні. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія: Мистецтвознавство, (1),* 45–52.